סקולען

עם חן של פעם

לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי

ספר

נעימות אליעזר

פרשת כי תבוא

נתחבר ע"י

ה' אליעזר זוסיא רובין

לזכר נשמת רבותינו הק'

רבי אליעזר זוסיא בן ישראל אברהם זצ"ל

רבי ישראל אברהם בן אליעזר זוסיא זצ"ל

מסקולען

סְקוּלֶעְן

©

כל הזכויות שמורות
למכון נעימות אליעזר סקולען בארה״ק
ואין רשות לצלם או לתרגם או להעתיק
למאגר מידע אפילו חלק מן הספר ללא אישור בכתב
לקחת חלק בהדפסת ספרי סקולען צור קשר במייל skulen3@gmail.com

copyright by mechon nemois eliezer skulen. beth shemesh.

in all countries subscribing to the international copyright union.

PRINTED IN ISRAEL

יצא לאור העולם ע״י

מכון נעימות אליעזר בארה״ק

053–415–2636

הסכמת הרב קלמן ווייס שליט״א
מו״צ העדה החרדית

<u>בס״ד כ״ז שבט תשפ״א</u>

הנני בזה בשורות האלה לחזק ולאמץ את ידי הבה״ח החשוב והיקר ירא שמים ובעל מדות תרומיות דבוק בלו״נ ברבותינו הק׳ מסקולען זי״ע ולהבל״ח לכ״ק האדמורי״ם ממשיכי דרכם שליט״א

כמר אליעזר זוסיא רובין ני״ו

אשר ליקט ואיזן דבריהם הקדושים של האדמורי״ם מסקולען זצוק״ל במשך שנים על ענינים שונים בתורה ועבודת השי״ת וכן במה שהביאו מספה״ק תלמידי הבעש״ט הק׳ בענינים רמים אלו והבה״ח החשוב הנ״ל תורגם אותם ללשון ״האידיש״ שיהא שימה בפיהם של רבים אשר אינם מבינים בלה״ק

ונקרא שמו ״נעימות אליעזר״

ודבר גדול מאד עשה בעמיו לקרב דבריהם הק׳ אשר מלאים ביר״ש וקדושה בדברים היוצאים מלב טהור וקדוש שבודאי יכנסו ללבם של ישראל לקרבם לעבוד״ה ולתורה וקדושה וע״כ גם ידי תכון עמו להוציא לאור ספר הקדוש הזה ויזכה להפיץ תורתם בקרב ישראל מתוך נחת ובריות גופא ברוב הצלחה וסייעתא דשמיא בכל הענינים אמן:

הכו״ח לכבוד התורה וצדיקי הדור:

קלונימוס קלמן ווייס

הסכמת אב״ד קאסאן שליט״א
מו״ץ העדה החרדית

הנני מצטרף להנ״ל והשי״ת יעזור להרחיב גבולי הקדושה ויתקדש שם שמים בעולם ובזכות זה נזכה בקרוב להתגלות מלך המשיח בב״א:

הסכמת כ״ק מרן אדמו״ר מסערט ויזניץ שליט״א

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מ׳זאל זיך קענען מתחזק זיין און מתרומם זיין אויפן דרך פון אונזערע הייליגע רבי׳ס ״לבית סקולען״, און אין סקולען איז דאך אסאך אסאך לייכטער זיך צו מתרומם זיין, ווייל די זיס׳קייט דארטן איז דאך גאר גאר הויעך און דערהויבן און ליכטיג, און איך בין זיכער אז פון אויבן וועלן זיי משפיע זיין שפע עבודת השם פאר די אלע וואס וועלן לערנען אין דעם הייליגן ספר.

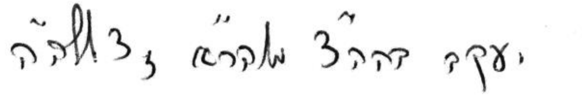

[והוסיף: ס׳איז מיר שווער ״נישט״ צו חתמ׳נען אויף אזאנ׳ס].

יעקב בהה״צ מוהר״א זצללה״ה

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מדושינסקיא שליט"א

הנני בזה לחזק ולאמץ ידי הבה"ח היקר זוכה ומזכה את הרבים
כמר אליעזר זוסיא רובין נרו יאיר ויזרח
יהי ד"א עמו בכל אשר יפנה, ויצליח דרכו הטובה על דרך רבותיו הקדושים אשר האירו את ישראל בנועם אמרותיהם וזמירותיהם, ויזכה לראות ברכה בעמלו מתוך הרחבת הדעת וטוב לב תמיד לאויושט"א:

המברך בברכת אהבה
[illegible] בלאא"ז הרה"ק מהרי"מ זצוק"ל
מדושינסקא

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען מאנסי שליט"א

בעזהשי"ת [illegible]
ומצוה הוא החשוב והיקר [illegible] ומפיץ תורות כמר אליעזר זוסיא רובין נ"י
[illegible] הילף און [illegible]
כי טוב [illegible] רגשיות ורוחניות [illegible] צו זיין [illegible]
מלאו מחציין [illegible] על פי [illegible] צי [illegible] עבדו את ה'
בשמחה ובטוב לבב [illegible] מיט [illegible] [illegible] דער [illegible]
[illegible] גוטע בשורות טובות מתוך הרחבת הדעת
ובריאות השלימות עד ביאת גואל צדק ובנין המקדש
השלישי בב"א
והנני [illegible] החשוב נ"י
מצפה [illegible] ישועתך מאת ה' רחום וחנון חסד ורחמים
[illegible] [illegible] כ"ק [illegible] מסקולען שליט"א
[illegible] כ"ק אדמו"ר [illegible] שליט"א [illegible] ברכות
[illegible] [illegible] צו זיין בשמחה
[illegible] ה' [illegible] און [illegible]
[illegible]

הסכמת רב דקהל אש תמיד בני ברק שליט״א

הנני באתי להמליץ טוב עבור הבה״ח חסידא ופרישא המפורסם בתורותיו ומידות הטובות והישרות מתאבק באפר רגליהם כל צדיקי הדור ובפרט כ״ק האדמורי״ם מסקולען
ה״ה שמו הולך לפניו

מוהר״ר אליעזר זוסיא רובין שליט״א

יה״ר שיזכה תמיד להפיץ מעינתיו חוצה ויזכה תמיד את הרבים בטוב טעם ודעת ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו בחן של טעם זקנים ויזכה במהרה לקבל פני משיח צדקנו אמן בב״א:

ידידו המכבדו בלב טוב

ורבינו זצ״ל היה אומר תמיד, שלפני שהולכים ללמוד צריכים לכוון לקיים מצות לימוד התורה, כי הרי מצות צריכות כוונה, וממילא וצריך אדם לומר קודם הלימוד בפה מלא:

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה דְּאוֹרַיְיתָא שֶׁל לִמּוּד הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם וַהֲרֵינִי עוֹשֶׂה מִצְוָה זוֹ כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי וּכְדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ לְיַחֵד שֵׁם י״ה בְּו״ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וִיהִי נֹעַם יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

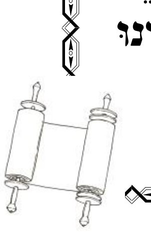

וכ"ק מרן רבינו זצ"ל
היה אומר תמיד בכל הזדמנות:

אז: "לְכוּ בָנִים" – אז ווען איר גייט אוועק פון די התעוררות, דעמאלט'ס: "שִׁמְעוּ לִי" – דעמאלט'ס זאל אייך קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר האט דא געהערט..!

ווייל בשעת ווען איר זענט דא, דעמאלט'ס זעה איך דאך שוין אליין אז איר הערט מיך אויס, נאר ווען איר גייט "אוועק".. דעמאלט'ס זאל אייך קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר האט דא געהערט..!

הקדמה

י׳שמחו ה׳חסידים ו׳יגילו ה׳משתוקקים לראות אור כי טוב מאמרי קודש מרז״ל קדושים אשר בארץ המה, ובשבח והודאה להשי״ת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה אני מודה ומשבח לאדון כל על שזכיתי לגמור ספר ״נעימות אליעזר״ על התורה ומועדים באידיש אשר מיוסד על דברי חז״ל ועל דברי רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הק׳ ותלמידי המגיד זצוק״ל, כדי שכל יהודי פשוט יזכה לשאוב מתורתם של רז״ל אשר מפיהם אנו חיים כל ימינו על אדמתינו, וכדי שכל יהודי פשוט יזכה לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

והרי כבר ידוע ליודעי חן, כי אמרו רז״ל (יבמות צ״ז.) על כל האומר דבר שמועה מפיהם ששפתותיו דובבות בקבר, ובספר חסידים (ס׳ רכ״ד) איתא שהם מתפללין עליו שם וממליצים טובה עליו עכלה״ק.

ומודה אני לפניך ה׳ אלקי ואלקי אבותי אשר זכיתי להוציא לאור ספר ״נעימות אליעזר״ על התורה ומועדים באידיש אשר מטרתו של הספר הוא אך ורק שכל יהודי יזכה לחיות עם ״שויתי ה׳ לנגדי תמיד״ בכל רגע ורגע ולקיים ״בכל דרכיך דעהו״ במלא מובן המלה.

וברוך הוא אלקינו אשר נתן סיעתא דשמיא בעמלי וזכיתי לראות ברכה בעמלי, אשר אחרי שנים רבות וארוכות זכיתי לברך על המוגמר ולזכות את הרבים בדברים פשוטים וברורים נראים לעינים בעניני עבודת השם יתברך תורה ותפילה ומידות טובות וישרות, ואכן שמע אלקים מתוך סיעתא דשמיא אשר הרגשתי בה על כל צעד ושעל במהלך חיבור ספר זה, ומתוך שבח והודיה להשי״ת על כל הטוב אשר גמלני, הנני עומד עתה ב״פתח השער״ ומתחנן לפני בורא כל עולמים שכה יתן ה׳ וכה יוסיף ויזכני להעלות דבר נאה ומתוקן על שולחן חכמים, ולהוסיף דעת

ותבונה ויראת ה׳ טהורה בתוך לבבות ישראל, ואל יצא מתחת ידי שום מכשול חס ושלום, רק יחזק את האמונה ואת הניצוץ היהודי אשר נמצא בתוך כל אחד ואחד מישראל, ובעזרת השם יתברך יהיה לתועלת הרבים, ובפרט לבחורי ואברכי חוץ לארץ שיותר קל להם ללמוד ספרים ״באידיש״, והרי כבר כתוב בתורתינו הק׳ בפרשה וילך (ל״א פ׳ י״ט): ״ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם״, פירוש שכל יהודי יזכה להבין ולהשכיל את התורה בשפה שהוא מבין טוב.

וכאן המקום לציין שכל הספר מתחילה עד הסוף נעשית ע״פ הוראת והדרכת גדולי ישראל על כל צעד ושעל, וזהו אינו רק ספר לקריאה גרידא, כי אם גם ספר של לימוד התורה באמת, יען כי הרי זה משפיע יראת שמים במדה גדושה על לבבות ישראל.

וכאן המקום להודות ולהלל לכל האנשים שעזרו ותרמו ותמכו למען הוצאת ספר זה, יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכו לראות אך ורק תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ״ח, ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות באמת לאויושט״א.

ובצאתי אפרוש כפי אל ה׳ בתפילה שאזכה לישב באהלה של תורה ולהרביץ תורה ויראה כל ימי חיי, ואזכה לעבוד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל מתוך שמחה של מצוה יחד עם כל ישראל, ואזכה להיות מאלו שמוסיפים יופי לכתר הגדול שנקרא תפארת ישרא״ל זרע אברה״ם אוהבו, מתוך הרחבת הדעת ומנוחה, ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה בקרוב ליעוד הנביא ומלאה הארץ דעה את ה׳ וברחמים גדולים אקבצך בביאת גואל צדק ובבנין בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן:

רבי אליעזר זוסיא רובין
בעמח״ס
נעימות אליעזר
עה״ת ומועדים
ראש חבורת סקולען בארה״ק

עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי

לֹא אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא וְלֹא נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יהו–ה אֱלֹקָי עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי: ווען מען לערנט דעם פסוק דא ווערט דאך לכאורה שווער א מורא׳דיגע קשיא, ווייל ווי אזוי קען א יוד זאגן נאך דעם וואס ער האט מקיים געווען די מצוה פון אויס רייניגן פון זיין שטוב אלע מעשרות, [מעשר ראשון און מעשר שני, און די דריטע יאר מעשר עני], אז: ״עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי״ – אז.. הייליגער באשעפער, איך האב געטוהן אלעס וואס דו האסט מיר באפוילן צו טוהן, קען מען דען זאגן אזא זאך..?!

איז דען שייך צו זאגן אז א יוד וואס האט געברענגט אביסעל׳ע ״מעשר״ האט געטוהן אלע: ״מִצְוַת הַתּוֹרָה״ בשלימות עד כדי כך.. אז ער זאל זיך מעגן אָן רופן: ״בְּרֵישׁ גְּלֵי״ אז איך האב געטוהן: ״כְּכֹל״ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי – איך האב געטוהן ״אלעס״ וואס דו האסט מיר באפוילן צו טוהן..?!

נאר די תירוץ אויף דעם איז, אז רש״י הק׳ זאגט דאך אונז שוין אויף די ווערטער: ״עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי״, אז דאס מיינט צו זאגן, אז: ״שָׂמַחְתִּי וְשִׂמַּחְתִּי בּוֹ״ – אז איך האב זיך געפריידט מיט די עצם מצוה, און איך האב אויך דער פריידט אנדערע מיט דעם, וואס הייסט אז ער האט אויך דער פריידט אנדערע מיט דעם..?!

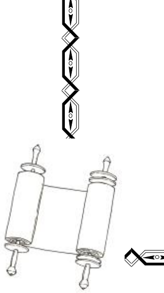

די תירוץ אויף דעם איז, אז די סיבה פארוואס ער האט אויך דער פריידט אנדערע מיט דעם איז, ווייל ער האט דאך דא געגעבן מעשרות פאר די "כהן", און פאר די "לוי", און פאר די "עני".

נו.. האט ער דאך [חוץ פון זיין עצם: "שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה"] אויך פריילעך געמאכט א צווייטע יוד, ווייל ער האט דאך דא מחיה געווען אנדערע יודישע קינדער, ווייל דער "כהן" האט דאך באקומען צו עסן דורך איהם, און דער "לוי" האט דאך אויך באקומען צו עסן דורך איהם, און דער "ארימאן" האט דאך אויך באקומען צו עסן דורך איהם.

און וועגן דעם זאגט אונז טאקע רש"י הק', אז דו ווייסט פארוואס דער יוד קען זיך אויף שטעלן און זאגן פארן אייבערשטן אז: "עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי"..?! דו ווייסט פארוואס..?!

איך וועל דיר זאגן פארוואס, ווייל: "שָׂמַחְתִּי וְשִׂמַּחְתִּי בּוֹ" – ווייל ער האט זיך אליין פריילעך געמאכט, און צוזאמען מיט זיין: "שִׂמְחָה" האט ער אויך פריילעך געמאכט א אנדערע יודיש קינד..!

און דאס איז דאך די "גאנצע" זאך וואס דער אייבערשטער וויל האבן פון דיר ר' יוד, ווייל דער אייבערשטער וויל פון דיר, אז קודם זאלסטו זיך אליין פראבירן פריילעך צו מאכן, און דערנאך זאלסטו שוין דער פרייען אנדערע יודישע קינדער.

און דאס איז דאך בעצם די "גאנצע" תורה, אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק אין פרשת קדושים (קפיטל י"ט פסוק י"ח), אז:

"וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ" – אז דו זאלסט ליב האבן דיין חבר אזוי ווי דו האסט זיך אליין ליב, און דאס וויל דער: "אֲנִי יהו-ה" פון דיר, און: "זֶה כְּלַל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה" – און דאס איז דאך בעצם "כולל" די גאנצע תורה, ווייל אויב האסטו פריילעך געמאכט דיין חבר, דעמאלט'ס קענסטו זיך אויף שטעלן און זאגן פארן הייליגן באשעפער אז: "עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" – אז איך האב געטוהן אלעס וואס דו האסט מיר געהייסן טוהן, ווייל די רצון השם איז, אז עס זאל הערשן: "אַחְדוּת" און: "שָׁלוֹם" צווישן יודישע קינדער.

און ווען דאס גייט אביסל ארויס פון אירע גרעניצן, דעמאלט'ס קומט ח"ו א: "חֻרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ", און ממילא: "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ" – האב ליב דיין חבר, אבער דאס מיינט נישט אז דו זאלסט איהם ליב האבן און זאגן אז בסדר.. איך האב ליב א צווייטע יוד, ניין ניין ניין, ליב האבן מיינט, אז.. מאך איהם פריילעך, און דער פריי זיין צובראכענ'ע הארץ ווען עס איז צובראכן, און: "כָּמוֹךָ" – און דער פריי דיין חבר פונקט אזוי ווי דו וואלס'ט זיך אליין געוואלט פריילעך מאכן.

און דאס מיינט דאך צו זאגן אין אנדערע ווערטער, אז פונקט אזוי ווי דו וואלס'ט זיך אליין געוואלט פריילעך מאכן ווען עס גייט דיר שווער, אזוי אויך זאלסטו אויך פריילעך מאכן דיין חבר ווען עס גייט איהם שווער, און: "זֶה כְּלַל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה" – און דאס איז "כולל" די גאנצע תורה, ווייל אויב טוסטו דאס, דעמאלט'ס ביזטו דאך צו געקומען צו די "תכלית" פון די גאנצע תורה.

ווייל עס ווערט דאך שוין געברענגט אין די גמרא (שבת דף: ל"א ע"א) א מורא'דיגע מעשה פון הלל הזקן, אז עס איז געקומען אמאל א גוי צו הלל

הזקן, און דער גוי האט געבעטן הלל הזקן אז ער זאל איהם אויס לערנען די גאנצע תורה אזוי שנעל ווי לאנג ער שטייט אויף איין פוס.

האט איהם הלל הזקן געזאגט, אז זיכער.. איך וועל דיר שוין אויס לערנען די גאנצע תורה, און הלל הזקן האט זיך אָן גערופן צו דער גוי און געזאגט, אז הער מיר צו, די גאנצע תורה איז, איין זאך, די איין זאך איז, אז: "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ" – אז דו זאלסט ליב האבן דיין חבר אזוי ווי זיך אליין.

איי.. וועסטו אבער פרעגן, אז וואס מיינט ליב האבן א חבר אזוי ווי זיך אליין..?! וועל איך דיר זאגן וואס מיינט ליב האבן א חבר אזוי ווי זיך אליין, ליב האבן א חבר ווי זיך אליין מיינט, אז: "מַה דַּעֲלָךְ סָנֵי לְחַבְרָךְ לָא תַּעֲבִיד" – אז וואס דו ווילס'ט נישט אז מען זאל טוהן פאר דיר, זאלסטו נישט טוהן פאר דיין חבר, ווייל דאס איז די גאנצע תורה, נישט ווי טוהן א צווייטן, נאר פארקערט: "שָׂמַחְתִּי וְשִׂמַּחְתִּי בּוֹ" – מאך זיך פריילעך, און נאך דעם מאך פריילעך דיין חבר.

און עס קומט דאך אויס פון רש"י הק', אז ווען א יוד איז מחיה א צווייטע יוד, קען ער זיך דעמאלט'ס גלייך אויף שטעלן און זאגן פארן הייליגן באשעפער אז: "עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" – אז איך האב געטוהן אלעס וואס דו האסט מיר געהייסן טוהן..! און דו ווייסט פארוואס..?! ווייל: "שָׂמַחְתִּי וְשִׂמַּחְתִּי בּוֹ" – ווייל איך האב מחיה געווען א צווייטע יוד וואס איז: "נֶחְצָב מִתַּחַת כִּסֵּא הַכָּבוֹד".

נו.. פרעג איך דיר, מחיה זיין א: "יְצִיר כַּפָּיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא" איז דען א קלייניקייט..?! וויפיל דארפן מיר זיך ארויס לערנען פון דעם וואס דאס

מיינט מאכן גוט שפירן א צווייטע יוד, און וויפיל דארפן מיר זיך ארויס לערנען פון דעם וואס דאס מיינט דער פרייען א יודישע נשמה וואס איז: "נֶחְצָב מִתַּחַת כִּסֵּא הַכָּבוֹד".

און מען זעהט דאך שוין טאקע אין דער הייליגער תורה הק', אז דער אייבערשטער האט געלייגט דריי סארטן יודן איינער לעבן דעם צווייטן, ווייל מיר געפונען דאך ביי די סדר האל"ף בי"ת אז דער אייבערשטער האט געלייגט די אותיות יו"ד כ"ף און למ"ד איינער לעבן דעם צווייטן, און די אות יו"ד גייט דאך ארויף אויף א: "יִשְׂרָאֵל", און די אות כ"ף גייט דאך ארויף אויף א: "כֹּהֵן", און די אות למ"ד גייט דאך ארויף אויף א: "לֵוִי".

און מיר זעהען דאך, אז דער אייבערשטער האט זיי געלייגט איינער לעבן דעם צווייטן, (כסדר הזה, יו"ד כ"ף למ"ד), אבער פארוואס..?! פארוואס האט דער אייבערשטער דוקא געלייגט די דריי אותיות איינער לעבן דעם צווייטן..?!

נאר די תירוץ אויף דעם איז, ווייל דער אייבערשטער האט אונז געוואלט ווייזן מיט דעם, אז יודישע קינדער מוזן זיך שטענדיג האלטן צוזאמען און: "בְּאַחְדוּת", ווייל אויב נישט, ווערן זיי דעמאלט'ס ח"ו אויס: "כֵּלִי" וואס דיווארט: "כֵּלִי" – איז דאך ראשי תיבות: "כֹּהֵן לֵוִי יִשְׂרָאֵל", און זיי ווערן דעמאלט'ס ח"ו אויס: "כְּלִי מוּכָן לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ", און זיי פארלירן דעמאלט'ס ח"ו דעם זכות פון צו קענען אויס געלייזט ווערן.

ווייל אונזערע הייליגע חכמים זכרונם לברכה האבן דאך שוין אריין געשריגן הונדערט'ער יארן אין אונזערע אויער'ן, אז די שליסל צו ברענגען: "מָשִׁיחַ

צִדְקֵנוּ" איז נאר דורך איין זאך, דורך דעם: "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ" – דורך דעם וואס דו וועסט ליב האבן דיין חבר אזוי ווי דו האסט זיך אליין ליב.

ווייל דאס איז די "גאנצע" תורה, נישט ווי טוהן א צווייטן, נאר פארקערט: "שָׂמַחְתִּי וְשִׂמַּחְתִּי בּוֹ" – מאך זיך אליין פריילעך, און נאך דעם מאך פריילעך דיין חבר, און ווען א יוד איז מחיה א צווייטע יודיש קינד, קען ער זיך דעמאלט'ס גלייך אויף שטעלן און זאגן פארן הייליגן באשעפער, אז: "עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" – אז איך האב אויס געפירט דיין רצון: "בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת", און דו ווייסט פארוואס..?!

ווייל: "שָׂמַחְתִּי וְשִׂמַּחְתִּי בּוֹ" – ווייל איך האב מחיה געווען א צווייטע יודיש קינד מיט א שמייכל און מיט א גוט ווארט, און דאס איז די גאנצע "תורה" – און דאס איז די גאנצע "הוראה" וואס א יוד דארף צו וויסן.

אבער לאמיר אריין טראכטן א מינוט אין די מעשה וואס מיר האבן פריער אראפ געברענגט פון הלל הזקן, ווייל וואס שטייט דא אין די מעשה פון הלל הזקן מיט דעם גוי..?! אין דעם הייליגן מעשה וואס ווערט געברענגט אין די גמרא (שבת דף: ל"א ע"א) שטייט, אז די הייליגע תנא "הלל הזקן" האט געזאגט פאר א נידריגע "גוי" וואס איז נאך געווען אזוי ווייט פון די מקור הקדושה, אז דער הייליגער תורה הק' איז, איין זאך, אז: "מַה דַּעֲלָךְ סָנֵי לְחַבְרָךְ לָא תַעֲבִיד" – אז וואס דו ווילס'ט נישט אז מען זאל טוהן פאר דיר, זאלסטו נישט טוהן פאר דיין חבר.

און דאס האט ער געזאגט פאר א "גוי", איז על אחת כמה וכמה קל וחומר בן בנו של קל וחומר.. ווען מען רעדט צו א ערליכע פרומע יוד, דארף דאך

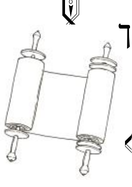

דער ענין פון: "אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל" ברענען און פלאקער'ן ביי איהם אין הארץ, און ח"ו קיינמאל נישט עובר זיין אויף דעם: "מַה דַעֲלָךְ סָנֵי לְחַבְרָךְ לָא תַעֲבִיד", נאר פארקערט, גיי נאך העכער אין: "אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל", און זוך צו דער פרייען נאך א יודיש קינד, און נאך א: "חֵלֶק אֱלֹקֵי מִמַּעַל" וואס איז פאר צער'ט.

ווייל וואס איז דען א יודיש קינד אויב נישט: "אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל"..?! די ווארט: "אַהֲבָה" – איז דאך גימטריא: "אֶחָד"..?! ווייל יא ר' יוד, אויב ווילסטו זיין נאנט צום אייבערשטן, מוזטו זיך דעמאלט'ס פירן: "בְּאַהֲבָה" וְאַחֲוָה וְשָׁלוֹם וְרֵעוּת, ווייל נאר אויב מען לעבט: "בְּשָׁלוֹם וּבְשַׁלְוָה" קען מען דעמאלט'ס זוכה זיין אז די תפילות זאלן אָן גענומען ווערן אויבן אין הימל.

און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין די ווארט: "שַׁלְוָה", ווייל די ווארט: "שַׁלְוָה" – איז דאך טאקע אויך ראשי תיבות: "הַב לָן **שְׁ**אִלְתִּין **וּ**בָעוּתִין", ווייל.. יא, אויב עס איז דא: "שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה" צווישן יודישע קינדער און עס הערשט א: "אַחְדוּת" צווישן יודישע קינדער, קען מען דעמאלט'ס זוכה זיין צו דעם ברכה פון: "הַב לָן **שְׁ**אִלְתִּין **וּ**בָעוּתִין" – אז דער אייבערשטער זאל אונז נאך געבן אונזערע תפילות און בקשות, און: "וִימַלֵּא יהו-ה כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה":

וּנְתָנְךָ יהו–ה אֱלֹקֶיךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ

וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יהו–ה אֱלֹקֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּנְתָנְךָ יהו–ה אֱלֹקֶיךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל

גּוֹיֵי הָאָרֶץ: גלייך נאך דעם דאזיג׳ן פסוק שטייט, אז: ״וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יהו-ה אֱלֹקֶיךָ״, און די פסוק קומט אונז דא ארויס ברענגען, אז אויב א יודיש קינד לערנט דער הייליגער תורה הק׳, און ער פארשטייט נישט וואס ער לערנט, אבער ער איז מקיים ״מצוות״, דעמאלט׳ס וועט איהם דער אייבערשטער סוף כל סוף העלפן, און ער וועט זוכה זיין צו האבן א השגה אין דער הייליגער תורה הק׳, און ער וועט זוכה זיין צו פארשטיין דער הייליגער תורה הק׳.

און דאס זאגט דאך אונז שוין טאקע די פסוק דא, אז: ״וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יהו-ה אֱלֹקֶיךָ״ – אז אויב דו וועסט אויס הערן די קול פון דעם אייבערשטן: ״לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם״ וגו׳ – צו מקיים זיין די הייליגע: ״מִצְוַת הַתּוֹרָה״, דעמאלט׳ס וועט שפעטער זיין אז: ״וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ״, און עס וועט קומען אויף דיר אלע ברכות.

און עס שטייט דאך שוין טאקע אין די ספרים הק׳, אז די גרעסטע: ״בְּרָכָה״ איז דער הייליגער ״תורה״ הק׳, און די פסוק זאגט דאך אונז שוין טאקע אויך אין פרשת ראה (קפיטל י״א פסוק כ״ז), אז: ״אֶת הַבְּרָכָה״ – אז די עצם: ״בְּרָכָה״ איז, ווען: ״אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת יְהו-ה אֱלֹקֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם״ – ווען א יודיש קינד הערט זיך צו צום קול פון דעם אייבערשטן, און ער איז מקיים די הייליגע: ״מִצְוַת הַתּוֹרָה״.

און אזוי ענדיגט זיך שוין טאקע אויך די לעצטע פרשה פון חמשה חומשי תורה פרשת "וזאת הברכה", אז: "וְזֹאת הַבְּרָכָה" – אז דאס איז די: "בְּרָכָה", וואס איז די: "בְּרָכָה"..?!

שטייט דאך שוין וועגן דעם ווייטער אין פסוק דארטן, אז: "וַיֹּאמַר יהו-ה מִסִּינַי בָּא" וגו' און: "תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב", ווייל.. יא, דער הייליגער תורה הק' איז די גרעסטע: "בְּרָכָה" פאר א מענטש, און אויב: "מִסִּינַי בָּא" – און אויב קומסטו פון דעם בארג סיני און דו האלטס'ט אָן דעם הייליגן: "תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב", דעמאלט'ס: "וְזֹאת הַבְּרָכָה" – דעמאלט'ס איז דאס די גרעסטע: "בְּרָכָה" פאר דיר.

ווייל מיט דער הייליגער תורה הק' "קען" מען מאכן א לעבן אויף דער וועלט, און אָן דער הייליגער תורה הק' קען מען "נישט" מאכן א לעבן אויף דער וועלט, און מיט דער הייליגער תורה הק' איז שורה א: "בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם", און אָן דער הייליגער תורה הק' איז "נישט" שורה קיין: "בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם".

און אויב דו וועסט מקיים זיין די הייליגע: "מִצְוַת יהו-ה" אפילו דו קענסט נישט קיין לערנען, דעמאלט'ס ועסטו סוף כל סוף זוכה זיין צו פארשטיין דער הייליגער: "תּוֹרַת יהו-ה", און: "וְהִשִּׂיגֶךָ" – און דו וועסט זוכה זיין צו באקומען א "השגה" אין דער הייליגער תורה הק'.

און די ווערטער: "**כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל** יהו-ה" – איז דאך ראשי תיבות: "כְּתָבֵי", און דא איז מרומז דעם געדאנק פון: "כְּתָבֵי אֱלֹקֶיךָ", און דאס גייט דאך ארויף אויף דער הייליגער "תורה" הק', און דער הייליגער תורה הק' קומט

אונז דא צו זאגן, אז אויב וועסטו קודם מקיים זיין די הייליגע: "מִצְוַת" הַתּוֹרָה, דעמאלט'ס וועסטו שפעטער קענען צו קומען צו האבן א השגה אין: "כִּתְבֵי אֱלֹקֶיךָ" – אין דער הייליגער תורה הק', און: "וְהִשִּׂיגֵךְ כִּתְבֵי אֱלֹקֶיךָ" – און דו וועסט באקומען א "השגה" אין דער הייליגער תורה הק' וואס ווערט דאך אָן גערופן: "כְּתַב".

אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע אין פסוק אין פרשת כי תשא (קפיטל ל"ב פסוק ט"ז), אז: "וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹקִים הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹקִים הוּא חָרוּת עַל הַלֻּחֹת", און עס שטייט דאך שוין טאקע אויך אין פרשת וילך (קפיטל ל"א פסוק י"ט), אז: "וְעַתָּה כִּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמְּדָהּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" וגו', און ממילא ווער עס טוט "מצוות", ער וועט סוף כל סוף קענען זוכה זיין צו: "וְהִשִּׂיגֵךְ" – צו פארשטיין: "כִּתְבֵי אֱלֹקֶיךָ" – דער הייליגער תורה הק': "לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּים אֶת כָּל דִּבְרֵי תַּלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה":

וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ

וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יהו-ה נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ: דער הייליגער אור החיים הק' איז מסביר דעם פסוק אזוי, אז דאס איז געזאגט געווארן אנטקעגן די מצוות "לא תעשה", און די גאנצע צייט ווען א יודיש קינד היט זיך אפ פון עבירות, דעמאלט'ס גייט נישט אראפ פון זיין פנים די הייליגע: "צֶלֶם אֱלֹקִים", און אלע באשעפעניש'ן ציטער'ן פון אזא איינער, סיי מענטשן, און סיי בהמות און חיות.

אבער משא״כ אויב א יודיש קינד היט זיך נישט פון קיין עבירות ח״ו, דעמאלט׳ס האבן זיי נישט קיין מורא פון איהם, ווייל נאר ווען א יודיש קינד טראגט אויף זיך דעם הייליגן: ״צֶלֶם אֱלֹקִים״ האבן זיי מורא פון איהם.

און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין דעם פסוק פון: ״וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יהו-ה נִקְרָא עָלֶיךָ״ וגו׳, ווייל דער הייליגער תורה הק׳ וויל דיר דא זאגן, אז די סיבה פארוואס זיי וועלן מורא האבן פון דיר איז דאך נאר, ווייל ווען: ״וְרָאוּ כָּל עַמֵּי״ – ווייל ווען מיין פאלק אליין וועט זעהן, און דאס גייט דאך ארויף אויף די שוואכ׳ע יודן וואס ווערן אָן גערופן: ״עַם״, אזוי ווי עס איז דאך שוין טאקע מבואר אין די ספרים הק׳, און די שוואכ׳ע יודן ווילן ליידער אמאל שלעכט׳ס טוהן פאר די ערליכע יודן, און די פסוק זאגט דיר דא צו אז זיי וועלן נישט מצליח זיין.

ווייל ווען: וְרָאוּ כָּל ״עַמֵּי״ – ווייל ווען די עמי הארצ׳ים וועלן זעהן, אז: ״הָאָרֶץ״ – אז אפילו א פשוט׳ע מענטש וואס איז די זעלבע ״ארציות״ ווי מיר – וואס איז די זעלבע שטיק ערד ווי מיר, [אזוי ווי מיר זאגן דאך שוין טאקע אלע: ״רֹאשׁ הַשָּׁנָה״ און: ״יוֹם כִּיפּוּר״ ביים דאווענען אז: ״אָדָם יְסוֹדוֹ מֵעָפָר וְסוֹפוֹ לֶעָפָר״], אפילו אויף אזא איינער קען אויך זיין: ״**הָ**אָרֶץ **כִּ**י **שֵׁ**ם יהו-ה **נִ**קְרָא״ – וואס די ווערטער איז דאך ראשי תיבות: ״שְׁכִינָה״, און דאס מיינט דאך צו זאגן אין אנדערע ווערטער, אז ווען זיי וועלן זעהן אז אפילו אויף א פשוט׳ע מענטש וואס איז א שטיק ״ארציות״ קען אויך רוען די הייליגע: ״שְׁכִינָה״ הק׳, דעמאלט׳ס: ״וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ״ – דעמאלט׳ס וועלן זיי שוין מורא האבן פון דיר.

ווייל זיי וועלן דאך שוין דעמאלט'ס איין זעהן ווי ווייט א פשוט'ע מענטש קען אָן קומען דורך דעם וואס ער פירט זיך אויף ערליך: "בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַיִרְאָה הַמְסוּרָה לָנוּ מִדֹּר דֹּר".

און זיי וועלן דאך שוין דעמאלט'ס אלע איין זעהן, אז.. יא, אפילו אויף א פשוט'ע ערליכע יוד קען אויך רוען די הייליגע: "שְׁכִינָה" הק', און די פסוק זאגט דיר דא ווייטער, אז: "הָאָרֶץ" – אז אפילו דו ביזט א מענטש וואס איז אָן געפילט מיט "ארציות" און "גשמיות", אפילו אזוי קענסטו אבער נאך אלץ זוכה זיין צו דעם: "כִּי שֵׁם יהו-ה נִקְרָא".

ווייל.. יא: "עָלֶיךָ" – אויף דיר, אויף דיר קען אויך רוען די הייליגע: "שְׁכִינָה" הק'..! דו דארפס'ט נאר מאכן זיכער אז די הייליגע: "שְׁכִינָה" הק' זאל שפירן באקוועם אין דיין קליינע: "בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מְעַט":

יִפְתַּח יהו-ה לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב

יִפְתַּח יהו-ה לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וגו': אין דעם פסוק דא ליגט באהאלטן די יסוד פון א ברכה פון א: "צַדִּיק", ווייל די פסוק זאגט דאך אונז דא אזוי, אז: "יִפְתַּח יהו-ה לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ" – אז דער אייבערשטער וועט דיר עפענען זיין אוצר פון השפעה דורך: "הַטּוֹב" – דורך דעם: "צַדִּיק" וואס איז דאך: "כָּל כֻּלּוֹ טוֹב", סיי: "טוֹב לַשָּׁמַיִם" און סיי: "טוֹב לַבְּרִיּוֹת".

און דער הייליגער אור החיים הק' טייטש'ט דאך שוין טאקע אויף דעם פסוק פון: "יִפְתַּח יהו-ה לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב" וגו', וזלה"ק, אז: "בְּאֶמְצָעוּת הַצַּדִּיק

יִפְתַּח אוֹצָר הַטוֹב״ – אז דורך דעם: ״צַדִּיק״ וועט קומען א כח פון ״השפעה״ פון הימל.

און דער הייליגער אור החיים הק׳ זאגט אונז דא ווייטער, אז: ״וְשֵׁם הַטוֹב הוּא סוֹד״ – אז די נאמען: ״טוֹב״ גייט ארויף אויפן: ״צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם״ [על דרך דרוש], און מען קען אפשר צו לייגן צו דעם די באקאנט׳ע ווארט וואס ווערט דאך שוין געברענגט אין די ספרים הק׳, און דאס איז, אז דער אייבערשטער געבט איבער די: ״כֹּחַ הַהַשְׁפָּעָה״ פאר א: ״צַדִּיק״ בִּבְחִינַת צַדִּיק גּוֹזֵר וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְקַיֵּם.

און דער הייליגער תורה הק׳ זאגט דיר דא אזוי, אז: ״יִפְתַּח יהו-ה לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ״ – אז דער אייבערשטער וועט עפענען זיין אוצר פון: ״הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת״ פאר דיר דורך: ״הַטוֹב״ – דורך דעם: ״צַדִּיק״ וואס איז דאך: ״כָּל כֻּלּוֹ טוֹב״, און אויף די ווערטער: ״אֶת הַשָּׁמַיִם״ זאגט דאך שוין דער הייליגער אור החיים הק׳, אז: ״הוּא סוֹד הַשְׁפָּעָה עֶלְיוֹנָה לְמַעְלָה״ – אז דאס איז די סוד פון ״השפעה״ אויבן אין הימל: ״כְּיָדוּעַ לְיוֹדְעֵי חֵן״, און דער אייבערשטער וועט דעמאלט׳ס געבן א כח פאר דעם: ״צַדִּיק״ צו: ״לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ״ – צו געבן רעגן אין דיין לאנד אין איר צייט.

און עס איז דאך שוין טאקע באקאנט פאר א יעדעם איינעם די באקאנט׳ע מעשה פון חוני המעגל וואס האט זיך אריין געשטעלט אין א רונדעכיג׳ע רינגל, און ער האט געבעטן ווי א קינד וואס בעט פון זיין טאטע אז.. איך וויל אז עס זאל קומען רעגן, אבער נישט צו פיל רעגן, ווייל דאס וועט דאך מאכן א שרעקליכ׳ע חורבן אין שטאט, נאר איך וויל פונקט אזוי פיל און אזוי פיל רעגן, און חוני המעגל האט דעמאלט׳ס געבעטן דעם אייבערשטן,

אז איך וויל אז דאס און דאס זאל געשעהן פונקטליך אזוי און אזוי, און דוקא אויף אזא אופן זאל קומען די השפעות פון הימל, און דער אייבערשטער האט איהם דאס טאקע דעמאלט׳ס פונקטליך צו געשטעלט אזוי ווי ער האט געוואלט.

און דער הייליגער תורה הק׳ זאגט אונז דא ווייטער, אז דו זאלסט וויסן ר׳ יוד, אז: ״וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ״ – אז א: ״צַדִּיק״ האט א כח צו בענטשן: ״אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ״ – אלע דיינע ענינים וואס דו טוס׳ט נאר, און יא ר׳ יוד, דאס איז די כח פון א: ״צַדִּיק אֱמֶת״ אויבן הימל, די כח פון א: ״צַדִּיק אֱמֶת״ אויבן הימל איז, אז: ״עַל פִּיו יֵצֵא וְעַל פִּיו יָבֹא״.

און די ווערטער: ״יִפְתַּח יהו-ה לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב״ – איז דאך טאקע אויך גימטריא: ״כִּי צַדִּיק גּוֹזֵר וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְקַיֵּם״ [מיטן כולל], ווייל יא טייערע יודן, די מציאות איז, אז: ״יִפְתַּח יהו-ה לְךָ אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב כִּי צַדִּיק גּוֹזֵר וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְקַיֵּם״:

און מיט דעם ענדיגן מיר: אז מיר זאלן זוכה זיין אז ווען עס וועט זיין: ״אָסֻרָה נָּא״ – ווען מען וועט אוועק גיין פון דעם גרויסן התעוררות, זאל אבער נאך אלץ זיין: ״וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה״..!

תם ולא נשלם!
שבח ושירה לאל בורא עולם!

לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי..!

יצא לאור העולם בעזרת השם יתברך

ערש״ק פרשת כי תבוא תשפ״ו

ע״י תלמידי וחסידי סקולען

בעירנו בית שמש ת״ו

סקולען

בית שמש

ע״ש רבוה״ק זיע״א

בנשיאות ראש חבורתינו שליט״א